

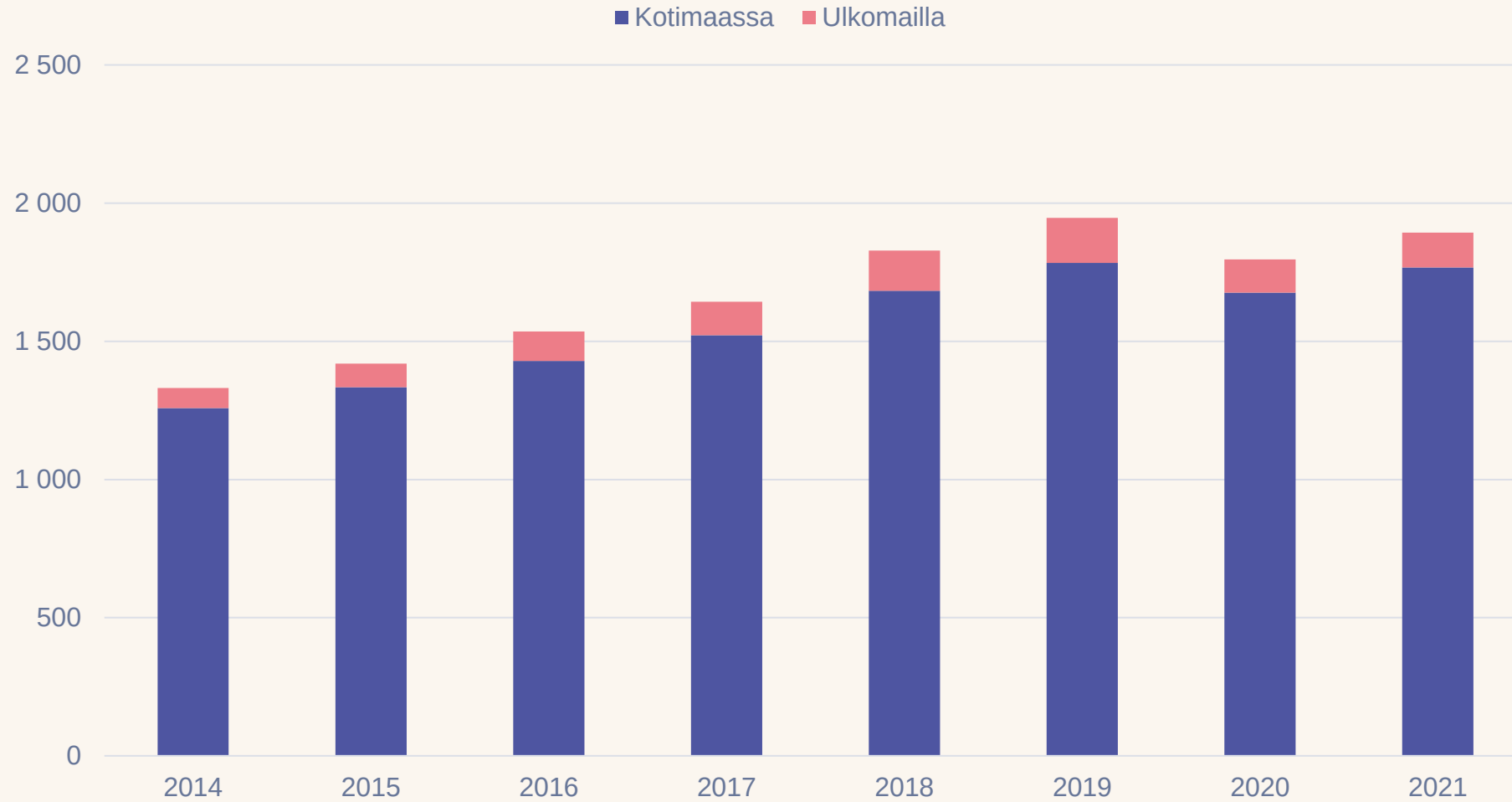
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusalaalla ja siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Pankin asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle 30.6.2022

Päivittäismaksamisen turvaaminen

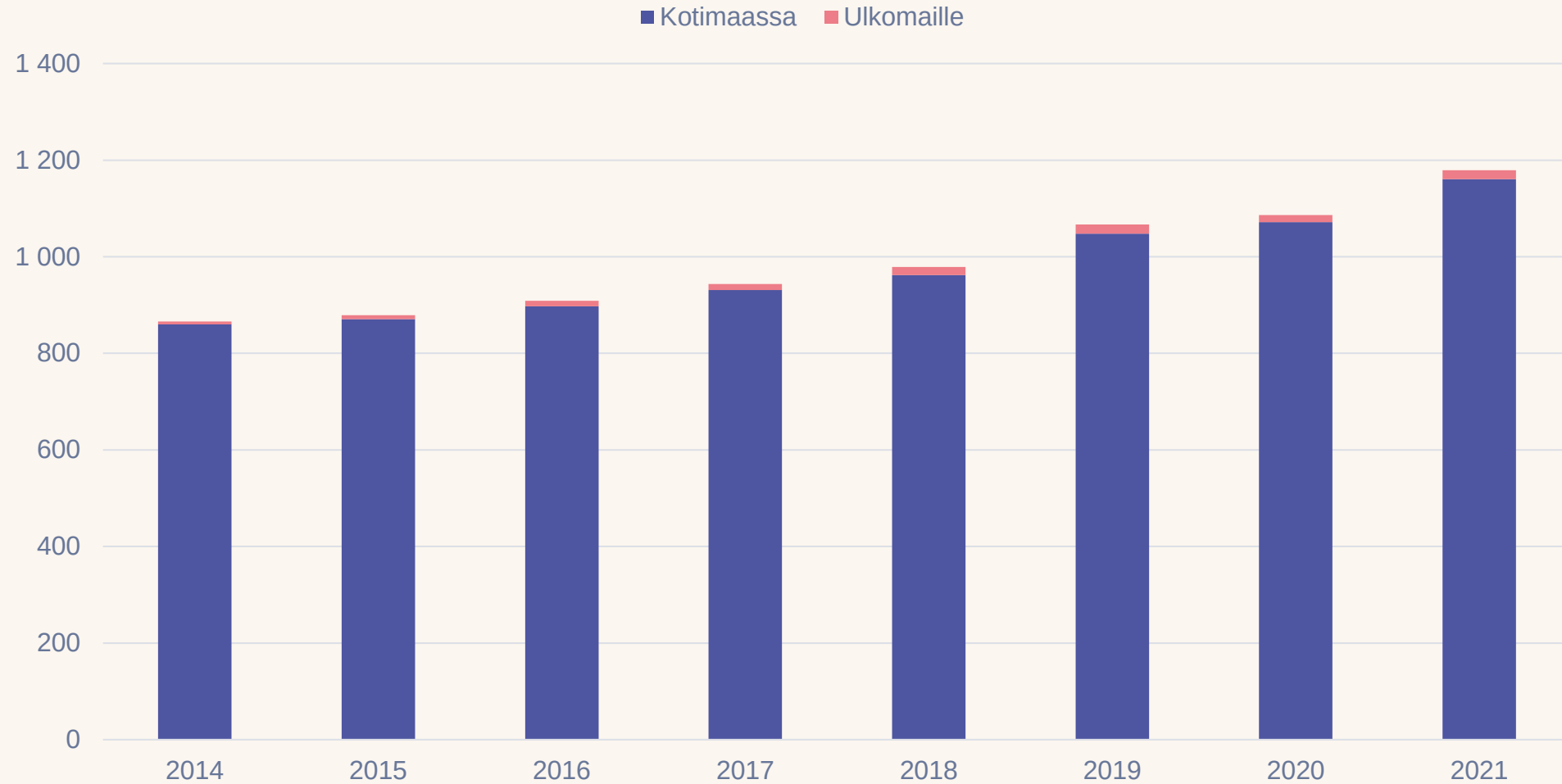
- Maksaminen on Suomessa normaalioloissa hyvin tehokasta.
- Käytämme pääasiassa yleiseurooppalaisia tai globaaleja clearing-, kortti- ja muita maksujärjestelmiä. Vaihtoehtoista kotimaista tapaa sähköiseen maksamiseen ei tällä hetkellä ole.
- Keskeisimpien pankkikohtaisten tai yhteisesti hyödynnettävien maksujärjestelmien käytön estymisellä voisi olla huomattavat vaikutukset pankkitilien käyttöön, korttimaksamiseen, tilisiirtojen tekemiseen mutta myös käteisrahan jakeluun.
- Hallituksen esitys on tarkkarajainen kokonaisuus ja se kohdistuu päivittäismaksamisen turvaamiseen pankkien asiakkaille. Se ei ulotu muihin rahoitusmarkkinoiden varautumiskysymyksiin.
- Esitykselle on hyvät perusteet, koska maksaminen on yhteiskunnan kannalta kriittinen toiminto ja sen jatkuvuus varmistaa yhteiskunnan toimintakyvyn.
- Suomen Pankki on ollut tiiviisti mukana kokonaisuuden valmistelussa.

Korttimaksujen lukumäärä, milj. kpl

Lähde: Suomen Pankki

Lähetettyjen tilisiirtojen lukumäärä, milj. kpl

Lähde: Suomen Pankki

Lausuntomme esitetyistä lainmuutoksista

- Laki eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusallalla asettaisi Suomen Pankille uuden tehtävän ylläpitää pankkien välisen maksamisen mahdollistavaa varajärjestelmää.
- Uusi tehtävä on linjassa laissa Suomen Pankista määritellyn tehtävän kanssa, jonka mukaan Suomen Pankin tulee huolehtia osaltaan maksu- ja muun rahoitusjärjestelmän luotettavuudesta ja tehokkuudesta sekä osallistua sen kehittämiseen. Varajärjestelmä myös mahdollistaa Suomen Pankin normaalitilanteissa maksujärjestelmissä suorittamien tehtävien hoitamisen vakavissa häiriöissä ja poikkeusoloissa. Näitä ovat mm.
 - Pankkien välisen maksamisen mahdollistaminen keskuspankkirahassa
 - Käteisrahan tukkujakelu rahahuollon osapuolille
- Esitetyn lain mukaan Suomen Pankin vastuulla olevan varajärjestelmän järjestelyistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Pidämme tärkeänä, että valtioneuvoston asetuksella ei voitaisi puuttua Suomen Pankin toimintaan tai tehtävien hoitamiseen niin, että se voisi vaarantaa Suomen Pankin riippumattoman aseman.

Lausuntomme esitetyistä lainmuutoksista (jatkuu)

- Lisäksi esitetään, että häiriötilanteisiin varautumiseksi ja häiriötilanteiden hallitsemiseksi valtiovarainministeriö voisi asettaa rahoitusmarkkinoiden häiriönhallinnan yhteistyöryhmän. Häiriötilanteisiin varautuminen ja niissä toimiminen edellyttää tehokasta salassa pidettävän tiedon jakamista. Häiriöhallinnan yhteistyöryhmä olisi hyvä tapa hoitaa tätä tehtävää.
- Koska asiakokonaisuus on valmisteltu nopealla aikataululla, EKP:n kuuleminen asiassa ei ole ollut mahdollista. Suomen Pankki on tuonut esiin konsultaation tarpeen valmistelun aikana, ja olemme myös olleet suoraan yhteydessä EKP:iin.
 - kokonaisuuden tavoitteena on maksamisen jatkuvuuden varmistaminen yhteiskunnan kriittisenä toimintona
 - varajärjestelyt otettaisiin käyttöön vain poikkeuksellisissa olosuhteissa, jos päivittäismaksamisen turvaaminen sitä vaatisi
 - varajärjestelyt eivät heikennä yhtenäisen maksualueen kehitystä
- Kokonaisuutena kannatamme esitettyjä lainsäädäntömuutoksia.